

Školní poradenské pracoviště
na Střední odborné škole MORAVA o.p.s.

Brno, 4. 9. 2023

Vypracovala: Mgr. Hana Květinská

Spolupracovali: PhDr. Vítězslav Kulíšek, Mgr. Barbora Hrdinová

1. Legislativní rámec pro činnost školního poradenského pracoviště

Výchozím dokumentem je školský zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a novela školského zákona č. 82/2015 Sb. Podle novely školského zákona § 16 a § 16a, mají žáci a jejich zákonní zástupci právo na poradenskou pomoc školy nejen v oblasti vzdělávání, ale i v oblasti prevence nežádoucího chování.

Obsah a organizaci poradenské pomoci poskytované školou rozpracovává prováděcí předpis k tomuto zákonu, kterým je vyhláška č. 197/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Dále vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

2. Základní charakteristika školního poradenského pracoviště na Střední odborné škole MORAVA o.p.s.

Ředitelka školy zabezpečuje bezplatné poskytování poradenských služeb ve škole prostřednictvím Školního poradenského pracoviště. Školní poradenské pracoviště spadá do oblasti poradenských služeb ve škole. Je tvořeno tříčlenným týmem, který tvoří výchovná poradkyně, školní metodik prevence a kariérová poradkyně a je součástí Organizační struktury školy.

Členy týmu Školního poradenského pracoviště jmenuje ředitelka školy. Vedením a koordinací týmu je pověřena výchovná poradkyně. Celý tým se schází 1x za měsíc. Výchovná poradkyně z jednání Školního poradenského pracoviště vede písemný zápis, který následně předkládá a konzultuje s vedením školy.

Výchovná poradkyně se v rámci poradenských služeb specializuje na péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Školní metodik prevence pracuje především v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Kariérová poradkyně se věnuje zejména problematice kariérového poradenství. Podrobný rozsah činností jednotlivých členů týmu je uveden níže.

Každý z poradenských pracovníků školy má pevně stanoveny konzultační hodiny pro žáky, učitele a rodiče. Ve svých konzultačních hodinách je poradenský

pracovník pro uvedenou cílovou skupinu dostupný v prostorách, které jsou vyhrazeny pro poskytování poradenských služeb.

Rámcový program aktivit školního poradenského pracoviště zpracovává a každoročně aktualizuje tým poradenských pracovníků školy a poté jej předkládá ke schválení ředitelce školy (vždy na začátku školního roku).

3. Zaměření poradenských služeb ve škole

- a) poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- b) sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření
- c) prevence školní neúspěšnosti
- d) kariérové poradenství
- e) podpora vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí
- f) podpora vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných
- g) průběžná a dlouhodobá péče o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi
- h) včasná intervence při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů
- i) předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace
- j) vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou
- k) metodická podpora učitelům
- l) spolupráce a komunikace mezi školou a zákonnými zástupci
- m) spolupráce školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními

4. Rozsah činnosti výchovné poradkyně

Poradenské činnosti:

1. Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, včetně spolupráce na přípravě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření v 1. stupni.

2. Zprostředkování vstupní a průběžné diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo mimořádně nadané žáky ve školských poradenských zařízeních.
3. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
4. Příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.

Metodické a informační činnosti

1. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy:
 - a) s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory,
 - b) s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
 - c) s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů,
 - d) v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky.
2. Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence pedagogickým pracovníkům školy.
3. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.
4. Předávání odborných informací z oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.
5. Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.
6. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.

7. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

Další činnosti

1. Metodicky vede asistentky pedagoga.
2. Účast na akcích určených k propagaci školy.
3. Navštěvuje vzdělávací akce pro výchovné poradce.
4. Vypracovává roční plán výchovného poradenství.
5. Vede sešit výchovného poradenství.

5. Rozsah činnosti školního metodika prevence

Metodické a koordinační činnosti

1. Koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci minimálního preventivního programu školy.
2. Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.
3. Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.
4. Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
5. Individuální a skupinová práce se žáky s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání.
6. Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s přijímáním odlišnosti.

7. Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování.
8. Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
9. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
10. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti

1. Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
2. Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
3. Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, zejména orgánů státní správy a samosprávy, středisek výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických zařízení, Policie České republiky, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působící v oblasti prevence, center krizové intervence a dalších zařízení, institucí a jednotlivých odborníků.
4. Předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení.
5. Vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací o

realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence.

Poradenské činnosti

1. Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.
2. Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
3. Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

6. Rozsah činnosti kariérové poradkyně

Kariérové poradenství ve škole je zaměřeno na:

- a) koordinaci mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství - kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka,
- b) individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství v této oblasti ve spolupráci s třídním učitelem,
- c) poradenství zákonným zástupcům,
- d) spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy,
- e) zajišťování návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích krajských poboček Úřadu práce České republiky a poskytování informací žákům a zákonným zástupcům o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek,

- f) poskytování služeb kariérového poradenství žákům cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám,
- g) účast na akcích k propagaci školy,
- h) koordinace aktivit zaměřených na spolupráci s budoucími zaměstnavateli,
- i) vede nástěnku o možnostech dalšího studia a pracovního uplatnění,
- j) předává žákům informační letáčky a publikace o možnostech dalšího vzdělávání.

7. Rámcový program aktivit školního poradenského pracoviště na školní rok 2023/2024

Srpen

- zahajovací schůzka členů školního poradenského pracoviště
- tvorba plánu práce výchovného poradenství
- aktualizace evidence žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- účast na schůzkách metodických komisí
- tvorba nástěnky výchovného poradenství, metodika prevence a kariérového poradenství
- spolupráce s metodikem prevence na tvorbě minimálního preventivního programu

Září

- příjem zpráv z PPP od nových žáků
- sestavení přehledu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- kontrola platnosti zpráv z PPP, zajištění vyšetření
- tvorba plánů pedagogické podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- pomoc při aklimatizaci žákům 1. ročníku
- konzultace
- předávání propagačních materiálů v rámci kariérového poradenství
- zajištění adaptačních kurzů

Říjen

- vypracování individuálních vzdělávacích plánů, zajištění podpisů
- tvorba plánů pedagogické podpory
- účast na seminářích pořádaných PPP
- konzultace
- předávání propagačních materiálů v rámci kariérového poradenství
- vyhodnocení adaptačních kurzů (spolupráce s třídními učiteli)

Listopad

- konzultace v rámci třídních schůzek
- návštěva veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus
- účast na čtvrtletní pedagogické radě – řešení prospěchu a absence
- návrhy na výchovné komise
- konzultace
- předávání propagačních materiálů v rámci kariérového poradenství
- tvorba a vyhodnocování plánů pedagogické podpory

Prosinec

- den otevřených dveří
- tvorba a vyhodnocování plánů pedagogické podpory
- individuální konzultace
- předávání propagačních materiálů

Leden

- tvorba a vyhodnocování plánů pedagogické podpory
- konzultace
- předávání propagačních materiálů v rámci kariérového poradenství
- účast na pololetní pedagogické radě – prospěch a absence
- den otevřených dveří

Únor

- tvorba a vyhodnocování plánů pedagogické podpory
- ve spolupráci s ostatními vyučujícími vypracování průběžného hodnocení IVP
- pomoc neúspěšným žákům
- pomoc při vyplňování přihlášek na VOŠ a VŠ končícím ročníkům
- konzultace
- předávání propagačních materiálů v rámci kariérového poradenství

Březen

- tvorba a vyhodnocování plánů pedagogické podpory
- konzultace
- předávání propagačních materiálů v rámci kariérového poradenství

Duben

- účast na čtvrtletní pedagogické radě – řešení prospěchu a absence
- tvorba a vyhodnocování plánů pedagogické podpory
- návrhy na výchovné komise
- hovorové hodiny
- konzultace
- pomoc při přijímacím řízení

Květen

- pomoc při zajišťování maturitních zkoušek
- tvorba a vyhodnocování plánů pedagogické podpory
- konzultace
- příprava formulářů k odeslání do PPP pro budoucí 4. ročník denního studia a 5. ročník dálkového studia k uzpůsobení maturitní zkoušky

Červen

- pomoc při zajišťování maturitních zkoušek

- vyhodnocování plánů pedagogické podpory
- účast na pedagogické radě – řešena absence a prospěch
- konzultace
- vyhodnocení individuálních vzdělávacích plánů ve spolupráci s ostatními vyučujícími
- vyhodnocení rizikového chování pro PPP
- sběr dat o úspěšnosti absolventů školy při přijímacím řízení a hledání zaměstnání
 - dotazník
- den pro rodiče (setkání žáků a rodičů budoucího prvního ročníku)
- den absolventů

8. Krátkodobé cíle školního poradenského pracoviště pro školní rok 2023/2024

1. Vzdělávání žáků se SVP

- častěji si zvat žáky se SVP na konzultace a sledovat jejich úspěšnost
- intenzivněji nabízet žákům se SVP možnost doučování v konzultačních hodinách vyučujících

2. Práce s problémovými žáky

- pružněji zasahovat v případě narůstající absence
- hledat příčinu neprospěchu neprospívajících žáků
- nabízet problémovým žákům možnost doučování v konzultačních hodinách

3. Kariérové poradenství

- žáky 3. a 4. ročníku informovat o možnostech dalšího studia, přípravě na maturitní zkoušku, přípravě na přijímací zkoušky, vyplňování přihlášek a postupech při hledání zaměstnání
- náborové akce – den otevřených dveří

4. Konzultační činnost

- zvat si problémové a neprospívající žáky

5. Kontrolní činnost

- častější kontrola učitelů, jak pracují s integrovanými žáky a žáky se SVP

6. Vzdělávání

- návštěva seminářů pořádaných PPP pro výchovné poradce a metodiky prevence
- účast na seminářích pro kariérové poradce

9. Dlouhodobé cíle školního poradenského pracoviště

- a) Intenzivnější metodická pomoc začínajícím vyučujícím a třídním učitelům
- b) Rozšíření týmu o speciálního pedagoga
- c) Prohlubování vztahů mezi školou a rodinou
- d) Monitorování úspěšnosti žáků nejen během studia, ale i uplatnění na trhu práce

10. Spolupráce s jinými organizacemi

Nejvýznamnějšími partnery naší školy při řešení výukových a výchovných problémů jsou:

- 1) Pedagogicko-psychologická poradna Brno, Zachova 1
- 2) Školský komplex – PPP, Voroněžská 5
- 3) Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna, Veverí 15
- 4) Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti, Sládkova 45
- 5) Středisko výchovné péče, Kamenomlýnská 2
- 6) Středisko výchovné péče pro děti a mládež HELP ME, Bořetická 2
- 7) Dětský diagnostický ústav Brno, Hlinky 140
- 8) Speciálně pedagogické centrum pro tělesně postižené, Kociánka 6
- 9) Speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené, Kamenomlýnská 2
- 10) Speciálně pedagogické centrum pro sluchově postižené, Novoměstská 21
- 11) Speciálně pedagogické centrum Akademia, Rašelinová 11
- 12) Privátní psychiatrické ambulance
- 13) Kliničtí psychologové
- 14) Centrum pro cizince, Mezírka 2

11. Žáci se SVP

Jedním z nejdůležitějších úkolů výchovné poradkyně na naší škole je práce s žáky, kteří mají nějakou formu poruchy učení a metodickou pomoc ostatním vyučujícím ve vzdělávání těchto žáků.

Na střední škole nezávisle na věku přetrvávají obtíže v nedostatečně zvládnuté technice čtení, percepčních schopnostech, v oslabené schopnosti porozumění přečtenému textu a v závislosti na tom i neschopnosti se efektivně učit.

Výchovná poradkyně na začátku října, popř. při jakékoli změně na nejbližší poradě, řádně informuje ostatní vyučující o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří mají podpůrná opatření prvního až pátého stupně. Všichni vyučující si seznam žáků se speciálními vzdělávacími potřebami prostudují a svým podpisem stvrdí, že informace berou na vědomí. Pravidelně aktualizovaný seznam žáků se SVP mají učitelé kdykoli přístupný na školním disku. V seznamu je uvedeno: jméno a příjmení žáka, druh poruchy učení (nebo jiné poruchy), doporučení školského poradenského pracoviště (u žáků s prvním stupněm podpory) doporučení z PPP nebo SPC (u žáků od druhého do pátého stupně podpory) a poznámka zda je vypracován individuální vzdělávací plán.

K hlavním metodám práce se žáky se SVP na naší škole je prodloužení času na vypracování testu nebo písemné práce. Pokud žák potřebuje, je mu umožněno pracovat na počítači. Zápisky do sešitu si žák může kopírovat od spolužáků. Žáky s poruchou čtení nevyvoláváme na čtení před ostatními. U žáků s poruchou psaní nehodnotíme úhlednost písma. V písemných testech z matematiky jsou kontrolovány nejen výsledky, ale i správnost postupu. Při hodnocení žáků vyučující vychází z doporučení z PPP nebo SPC.

Plán pedagogické podpory

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Plán pedagogické

podpory výchovná poradkyně průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovná poradkyně vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí výchovná poradkyně zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

S plánem pedagogické podpory seznámí výchovná poradkyně žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Vzor odpovídá příloze č. 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Individuální vzdělávací plán

Vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka, tak na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny nebo lékaře je vypracován individuální vzdělávací plán – IVP (dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. § 3). O vypracování IVP si musí zákonný zástupce nebo zletilý žák požádat u ředitelky školy.

Individuální vzdělávací plán na naší škole vypracovává výchovná poradkyně společně s ostatními vyučujícími. Dvakrát ročně vypracovává výchovná poradkyně hodnocení IVP, kde hodnotí, jakých cílů se podařilo dosáhnout, v čem se žák zlepšil, na jakých úkolech by měl zapracovat, případně co by se mělo v IVP změnit.

S IVP seznámí výchovná poradkyně žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto IVP. IVP obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Vzor odpovídá příloze č. 2 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

12. Práce s nadanými a mimořádně nadanými žáky

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifickým žákovy osobnosti, které mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.

Na základě závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření se může vzdělávání mimořádně nadaného žáka uskutečňovat podle IVP, který zpracuje výchovný poradce.

Nadaným žákům se snaží škola poskytovat maximální podporu. Nejčastěji naši školu navštěvují žáci s pohybovým nadáním. Těm jsou umožněny pravidelné tréninky, účast na závodech a soutěžích. Jinak nadaným žákům škola umožňuje se realizovat v rámci školního časopisu, tvorbu školních výstav a prezentací. Žáky rozumově nadané zajímaví se o určitý obor se snaží učitelé zapojovat aktivně do výuky a podporovat je v účasti soutěžích.

Výchovná poradkyně vede evidenci nadaných a mimořádně nadaných žáků.

13. Vzdělávání cizinců na naší škole

Do oblasti výchovného poradenství spadá i pomoc a podpora cizincům studujícím na naší škole. Vzdělávání cizinců je v souladu s § 20 novely školského zákona č. 82/2015 Sb. Znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v

maturitním oboru, škola u osob, které nejsou státními občany České republiky, ověří rozhovorem.

Žáky s cizí státní příslušností eviduje výchovná poradkyně. Pravidelně sleduje jejich vzdělávací pokroky. V případě výukových obtíží nabízí možnost individuálních nebo skupinových konzultací u vyučujících, případně odesílá žáka do poradenského zařízení nebo do Centra pro cizince.

